

Briselē, 2026. gada 4. maijā
(OR. en)

8821/26
ADD 1

ENER 211
FISC 156
ECOFIN 559
COMPET 514
ENV 441
IND 299

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore *Martine DEPREZ*

Saņemšanas datums: 2026. gada 30. aprīlis

Saņēmējs: Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretāre *Thérèse BLANCHET*

K-jas dok. Nr.: C(2026) 2850 annex

Temats: PIELIKUMS
dokumentam
KOMISIJAS IETEIKUMS
par atbalstu energokopienų attīstībai un par pašpatēriņa potenciāla
maksimālu izmantošanu

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2026) 2850 annex.

Pielikumā: C(2026) 2850 annex

Briselē, 30.4.2026.
C(2026) 2850 final

ANNEX

PIELIKUMS

dokumentam

KOMISIJAS IETEIKUMS

**par atbalstu energokopienu attīstībai un par pašpatēriņa potenciāla maksimālu
izmantošanu**

{SWD(2026) 126 final}

PIELIKUMS. Energokopienų rīcības plāns

Paziņojumā “Iedzīvotāju enerģētikas pakete” (COM(2026)115) Komisija izvirza mērķi palielināt energokopienų uzstādīto atjaunīgās enerģijas jaudu līdz 90 GW. Lai novērstu tehniskos un finansiālos šķēršļus energokopienų darbībai un atbalstītu dalībvalstis šā ieteikuma īstenošanā, šajā rīcības plānā apskatītas piecas jomas:

1. iedarbīgi veicinošie satvari;
2. piekļuve finansējumam;
3. izpratnes veicināšana un spēju veidošana;
4. sociālā iekļaušana un sabiedrības līdzdalība;
5. digitālā inovācija un sistēmas integrācija.

Lai sekotu līdzi, kā sokas ar rīcības plāna īstenošanu, apmainītos ar paraugpraksi un stiprinātu partnerības starp publiskajām iestādēm, kopienām un nozari, Komisija plāno:

- **Iedzīvotāju enerģētikas konsultāciju centra (CEAH) ietvaros izstrādāt ES mēroga rādītāju kopumu**, lai sekotu līdzi energokopienų attīstībai un ietekmei, un
- 2028. gadā kopā ar dalībvalstīm, Eiropas Parlamentu un ieinteresēto personu tīkliem organizēt **dialogu par iedzīvotāju enerģētiku**.

1. Iedarbīgi veicinošie satvari

Lai novērstu regulatīvo nenoteiktību, ko rada nepilnīga vai novēlota to ES direktīvu transponēšana, kurās ir definētas atjaunīgās enerģijas energokopienas un iedzīvotāju energokopienas, Komisija plāno:

- izvērtēt, vai **ES definīcijas** ir vēl vairāk jāvienkāršo un jāsaprot;
- ikgadējā Iedzīvotāju enerģētikas forumā un regulatīvajā apaļā galda diskusijā par enerģētikas politiku no patērētāju viedokļa turpināt sarunas ar ES dalībvalstīm, valstu energoregulatoriem, sadales sistēmu operatoriem un energokopienų pārstāvības organizāciju(-ām) par to, kā tiek īstenoti ES tiesību akti un Ieteikums par energokopienām un pašpatēriņu;
- sekot līdzi valstīs esošajiem šķēršļiem, labajai praksei un veicinošiem satvariem *CEAH* un citu iniciatīvu kontekstā;
- izmeklēt apgalvojumus par **negodīgu tirgvedības praksi** attiecībā uz energokopienām vai enerģijas kopīgošanu.

2. Piekļuve finansējumam

Lai uzlabotu energokopienų piekļuvi lētam un uzticamam finansējumam, palielinātu finanšu starpnieku un vadošo iestāžu informētību par pieejamajām ES garantijām un fondiem energokopienų atbalstam un turpinātu sniegt agrīnā posma dotāciju atbalstu, izmantojot Energokopienų mehānismu, Komisija plāno:

- sadarbībā ar Eiropas Investīciju fondu palielināt finanšu starpnieku un energokopienų informētību par **InvestEU garantiju izmantošanu**, lai piesaistītu lētus

aizdevumus, izmantojot “Green Gateway” platformu (palīdzības dienesta rīks, e-komunikācija, tīmekļseminārs), lai maksimāli palielinātu tās izmantošanu (2026. gads);

- ar *CEAH* starpniecību publicēt **kopienu enerģētikas finansēšanas rīkkopu**, lai sabiedrībai un kopienām izskaidrotu iespējamus finansēšanas modeļus un iespējas un atraisītu kopienas virzītus, tirgū integrētus elastības un enerģijas kopīgošanas pakalpojumus (2026. gads);
- lai stiprinātu kohēzijas fondu apguvi, **Enerģētikas iestāžu un vadošo iestāžu tīkla** ietvaros izveidot energokopienas darba grupu (pēc tam, kad ir veikts locekļu vajadzību sākotnējais novērtējums un panākta vienprātība par tās izveidi) (2026. gads);
- refinansēt Enerģētikas kopienas mehānismu arī periodā pēc 2027. gada, lai vairāk nekā 140 energokopienām nodrošinātu sēklas finansējumu uzņēmējdarbības plānu sagatavošanai pirmsizstrādes posmā (2027. gadā).

3. Izpratnes veicināšana un spēju veidošana

Piekluve zināšanām enerģētikas jomā, ekonomiskajām un uzņēmējdarbības prasmēm, tehniskajām un juridiskajām zināšanām un spēju veidošanai ir būtiska, lai energokopienas varētu augt, paplašināties un profesionalizēties. Tāpēc Komisija plāno:

- Pilsētas mēru pakta un īpašas patērētāju tiesībām veltītas komunikācijas kampaņas ietvaros **informēt iedzīvotājus, pašvaldības un citus interesentus, piemēram, lauksaimniekus un mazo uzņēmumu īpašniekus**, par tiesībām un iespējām veidot vai atbalstīt energokopienas (2026. gads);
- ar *CEAH* starpniecību energokopienām **sniegt tehnisko palīdzību**, lai tās varētu attīstīt uzkrāšanas, energoefektivitātes un atjaunīgās enerģijas projektus (2026. gads);
- mobilizēt *LIFE CET* finansējumu, lai palīdzētu energokopienām augt, kļūt profesionālākām un izvērst atjaunīgās enerģijas projektus un pakalpojumus, jo īpaši izmantojot savstarpējas mācīšanās pasākumus un sekundārās struktūras (2026. gads).

4. Sociālā iekļaušana un sabiedrības līdzdalība

Energokopienas var palīdzēt mobilizēt sabiedrību, t. sk. pasargāt neaizsargātas mājsaimniecības, un samazināt to mājsaimniecību skaitu, kuras skar enerģētiskā nabadzība, kas turklāt nesamērīgi ietekmē sievietes un citas diskriminācijas riskam pakļautas grupas. Lai atraisītu šo potenciālu, Komisija plāno:

- ar Enerģētiskās nabadzības konsultāciju centra (*EPAH*) starpniecību sniegt tehnisko palīdzību pašvaldībām, lai palīdzētu energokopienās **iesaistīt neaizsargātas mājsaimniecības un enerģētiskās nabadzības skartas mājsaimniecības** (2026. gads);
- izveidot “prakses kopienas” **Publisko iepircēju platformas** ietvaros, lai veicinātu sociālās iekļaušanas kritēriju izmantošanu publiskajā iepirkumā un koncesijās (2026. gads);

- ar *CEAH* un *EPAH* starpniecību publicēt **īstenošanas rokasgrāmatu par iedzīvotāju līdzdalību**, lai palīdzētu politikas veidotājiem apzināt un atbalstīt sociāli iekļaujošas un iedzīvotāju vadītas energokopienas (2026. gads);
- atbalstīt ogļu, kūdras un degslānekļa ieguves reģionu savstarpēju klātienes mācīšanos par **energokopienām**, izmantojot Ogļu ieguves reģionu pārkārtošanās iniciatīvu un citas attiecīgas platformas (2027. gads);
- publicēt **standartizētu parauglīgumu sadarbībai** starp atjaunīgās enerģijas projektu izstrādātājiem un energokopienām (2027. gads).

5. Digitālā inovācija un sistēmas integrācija

Izmantojot digitālo tehnoloģiju, datu telpu, uzglabāšanas, sistēmu integrācijas un viedo tīklu risinājumu potenciālu, energokopienas var kļūt par mūsdienu energosistēmas neatņemamu sastāvdaļu un samazināt enerģijas rēķinus. Tāpēc Komisija plāno:

- mobilizēt *LIFE CET* finansējumu, lai palīdzētu pilsētām un vietējiem partneriem, piemēram, energokopienām, **ieviest viedus risinājumus** (piemēram, apkaimes baterijas, elektrotransportlīdzekļu uzlādes infrastruktūru, energopārvaldības sistēmas u. c.), kas palīdz optimizēt vietējo enerģijas kopīgošanu un atraisīt elastību (2026. gads);
- veicināt energokopienas integrāciju **vietējā enerģētikas plānošanā** gan Pilsētas mēru paktam pievienotajās apdzīvotās vietās, gan izmantojot vietējos iedzīvotāju enerģētikas dialogus, kas organizēti *CEAH* ietvaros (2026. gadā);
- nodrošināt pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” finansējumu, lai Pilsētu misijas ietvaros atbalstītu **kopienas virzītus mikrotīklus un vietējos atjaunīgās siltumapgādes tīklus** (2026.–2027. gads); nodrošināt 12 miljonus eiro no pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa”, lai atbalstītu **uz MI balstītu prognozēšanas algoritmu** izstrādi nolūkā optimizēt enerģijas kopīgošanas vērtību sistēmai un kopienām (2026. gads);
- izpētīt, kā **vietējos enerģijas tirgus sadales tīkla mērogā** varētu standartizētā veidā integrēt vairumtirgū, lai nodrošinātu, ka mazas, izkliedētas energosistēmas var efektīvi darboties un nodrošināt mērogojamu elastību (2027. gads).